

סדרת שירת תור הזהב מציעה לקורא העברי מהדורות חדשות של מיטב שירת ספרד בימי הביניים. הספרים נערכו על ידי החוקרים המובילים בתחום והם מלווים במבואות ובהערות.

בסדרה יראו אור:
שירת שלמה אבן גבירול
שירת שמואל הנגיד
שירת יהודה הלוי
שירת יהודה אלחריזי
שירת טדרוס אבולעאפיה
שירת משה אבן עזרא
שירת אברהם אבן עזרא

סדרה זו, בהוצאת אוניברסיטת תל אביב, היא חלק מפרויקט ספרות מופת עברית של מרכז ההדרכה לספריות בסיוע המחלקה לספרות, מנהל התרבות.

העורך המדעי של הסדרה, פרופ' ישראל לוינ מאוניברסיטת תל-אביב, חתן פרס ישראל לספרות לשנת תשס"ט, הוא מבכירי חוקרי שירת ימי הביניים בעולם. בין ספריו:

שמואל הנגיד, חייו ושירתו (1963), אברהם אבן עזרא, חייו ושירתו (1963), ילקוט אברהם אבן עזרא (1985), כתר מלכות לרבי שלמה אבן גבירול (2005).

פרופסור לוינ ערך את הספר שבידיכם.

שירת תור הזהב

פריחת השירה העברית בספרד היא תופעה מדהימה על פי כל קנה מידה. היהודים בחצי האי האיברי היו מיעוט שהופלה לרעה גם בתקופות הטובות ביותר. קבוצה לא גדולה של אנשי רוח יהודים בחרה ליצור בשפה העברית, שפה שאפילו לא כל היהודים שלטו בה על בורייה. נדיר מאד ששירה גדולה נכתבת בשפה שנייה. השירה הלטינית הגדולה נעלמה עם נפילת רומא. השירה העברית של ספרד, שירה שבשיאה אינה נופלת ממיטב שירת אירופה, נכתבה על ידי אנשים שעברית לא הייתה שפת אמם.

"תור הזהב" של השירה העברית בספרד המוסלמית תם עם חורבן הקהילות בידי המנאחידון. לאחר שקיעה ממושכת זכתה השירה לתחייה מחודשת ומפתיעה במחצית השנייה של המאה השלוש עשרה. החשוב במחולליה היה טדרוס בן יהודה הלוי אבולעאפיה (1247 - אחרי 1300). בן למשפחה מיוחסת בטולידו, בירת קסטיליה הקתולית, היה טדרוס שנים הרבה בן לווייתם ומשוררם של "שרים" ומוכסים יהודים של מלכי קסטיליה, עד שנעשה הוא עצמו "שר" וחוכר מיסים בחצר המלכות. "גן המשלים והחידות", אוסף שיריו הגדול, מכיל למעלה מאלף שירים, כמעט כולם שירי חול בסגנון הקלאסי של שירת "תור הזהב". הם משקפים את חיי "האצולה" היהודית הטולידאנית בתהפוכותיהם, כמו גם את קורות חייו הסוערים של המשורר.

שירת תור הזהב

טדרוס אבולעאפיה

מסד ההוצאה לאור
מרכז המחקר והפרסום
בניין החינוך והחינוך
תל אביב 61080

שירת תור הזהב

בְּאֵהָבָה חֲלַתִּי — וְלֹא יִלְדָתִי / וּבְפֶחַ צְבִיָּה בַת עָרֵב נִלְפְדָתִי.
לְנִשְׁק בְּפִיָּה אֶזְתָּה נִפְשִׁי, עָדִי / לְהִיזֹת נִקְבָּה בְּעֵדָה חֲמֻדָתִי,
כִּי הִנְקֻבוֹת הִיא מְנַשְׁקָת — וּבֶשֶׁ- / בִּיל שְׁאַנִּי זָכָר אֲנִי הַפְסָדָתִי.

טדרוס אבולעאפיה
שירים

הוצאה

ההוצאה לאור של אוניברסיטת תל-אביב על שם חיים רובין
The Haim Rubin Tel Aviv University Press

חיים רובין (1921-2005)

ממייסדי קבוץ שדות-ים וחבר בו עד יומו האחרון.
איש חזון רב פעלים.
מבוני הארץ ומן התומכים בקידום ההשכלה
הגבוהה בישראל, איש משפחה ואוהב אדם
שביקש להנחיל לדורות הבאים את ערכיו.